

Positief communiceren over het houden van dieren

Communicatie met de directe omgeving

IEDEREEN KRIJGT ERVAN LANGS

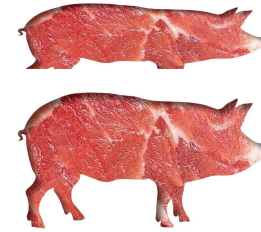
Top 20 laagst gewaardeerde jobs*

1. Notarisbediende	11. Verpleger/verpleegster
2. Onderwijzer	12. Magazijnier
3. Politieagent	13. Verkoper
4. Kwaliteitscontroleur	14. Productieplanner
5. Computeranalist	15. Onthaalbediende
6. Kuispersoneel	16. Tele-adviseur
7. Webmaster	17. Verantwoordelijke klantenrelaties
8. Persattaché	18. Reclameverantwoordelijke
9. Informaticus	19. Financieel analist
10. Communicatieconsulent	20. Brandweerman

*Onderzoek 2019 - Choose My Company – circa 196.333 respondenten – 7.500 bedrijven

IEDEREEN KRIJGT ERVAN LANGS
EN DUS OOK DE BOEREN

Roanne
van Voorst
Ooit aten
we dieren

Podium

Vleesconsumptie staat onder druk...
...of we dat nu graag hebben of niet

Stijging investeringen van multinationals
in innovatieve vlees- en zuivelalternatieven

GAIA
Voice of the Voiceless.

ACCEPTANCE?

WAT EET DE BELG?

Eerste indruk over kweekvlees

Aankoop intentie

Belangrijkste reden om kweekvlees te aanvaarden

Belangrijkste reden om kweekvlees te verwerpen

IPSOS 2019
Knack
(13/03/2019)

17°C WEER Lezerservice Dijkkrant Abonneer nu Voordelen Shop TOEGANG

HLN NIEUWS SPORT SHOWBIZZ **THINK** IN DE BUURT VIDEO

BICAR GELD WETENSCHAP & PLANET HLN AUTO REIZEN WOON.

De Krant

Gaia beschuldigt kippenrestaurant 'Poule en Poulette' van boerenbedrog: "Weet wat je eet"

Bieke Corstille | 09 mei 2019 | 25:00

DEEL REACTIES 69 REACTIES

17:39 Woelende star gaat ervandoor met trampolines

17:32 Zuid-Afrikaans pad overleeft vliegen naar Oostland, wasmachine...

17:28 Acht jaar geleden stierf Wooster Reynolds: 'Woorden kunnen niet...'

17:26 Die ongelukken tussen café en Ald omschrijven als 'Srisce vert...'

17:23 Verkeer op E40 in Brussel rijd vanaf maandag op een rijstrook minder

vacature.com

KEY ACCOUNT MANAGER RETAIL Soudal

MAGAZIN MEDIWERKER Moes van den ...

ADMINISTRATIEF BEDIENDE Aertssen

TOEGICHTER

© RV - Opgesloten met duizenden in een donkere hangar in Israël.

N NIEUWS SPORT REGIO SLIMMER LEVEN SHE. MLN 20

GAIA blundert: beelden over dierenverwaarlozing komen niet uit geviseerde kwekerij van Poule & Poulette

10/05/2019 om 16:51 door Thierry Goeman - Print - Corrigeer

Gaia beschuldigt kippen... https://m.hln.be

Plaats hier je reactie...

Jo Bosman
Er verloopt niks clean in die sector. Dat kan ook niet daar alles ook in die sector draait om geld. Gaia heeft in deze gelijk. De filmpjes tonen dit aan. Wat Frederik Goossens van Poule & Poulette ook moge beweren. Het is gewoonweg puur consumentenbedrog

53 minuten geleden Rapporteer

patrick morel
Ik heb al 20 jaar het idee dat we niet meer weten wat we eten want om de 2 jaar komt er een schandaal en maandelijks worden etenwaren terug geroep...

1 uur geleden

Bert Van den bossche
Weg met bedrieger!

1 uur geleden Rapporteer

Eric Vanovermeire
Zolang er op iedere Vlaamse markt kippenkramen zijn waar je voor 5 euro een volledige gebraden kip koopt zal deze industrie blijven bestaan.

1 uur geleden

'Meat the Victims' bezet veebedrijven en steekt auto's in brand

In Nederland heeft een varkensboer de schrik van z'n leven beleefd toen meer dan honderd dierenrechten-activisten zijn stallen binnen drongen. De politie moest massaal uitrukken om de bezetting door *Meat the Victims* te beëindigen. Onder de actievoerders bevond zich ook een tiental Belgen. "Onze hardere aanpak is nodig om sommige mensen dingen te laten zien die ze anders niet zien."

Ook Belgische activisten bij 'Turbo-Gaia'

Net als Gaia en Animal Rights breken ze stalen binnen om - al dan niet vermomd - dierenloot te filmen. Maar de activisten van *Meat the Victims* doen dat niet anderszins: ze opereren op klaarlichte dag en doen geen moeite om hun gezichten te verborgen. Maandag drongen ze met een groep van twintig personen in een Nederlandse boerderij in Bevelde, op 20 kilometer van de Belgische grens. Jongsma en matjes boeiden er uren lang een varkensstal en slaabank. Glasjes die ze op sociale media postten. Een andere groep activisten bleef buiten staan, filmen en sloegen sonderen. De schrik van elke boer en nationale nieuw in Nederland. Iedereen heeft er een mening over, van rijkdom van spiritualiteit voor de vagnieten tot "bedriegen onze boeren". "Ongevoel" sevend de minister van Landbouw de actie, waarbij de

hij "Nu is dat niet zo. Mensen gaan naar de winkel en kopen een product met een label dat op het etiket. Wij hebben in de Nederlandse boerderij een dood bagette in een zomer potjes, varkens die nog maar even te leven hadden, dieren met afgevoerde, uitmondzogen in misstanden illegaal, maar er is geen andere manier om de slachtoffers van de vee industrie te laten zien. Onze hele hardere aanpak is nodig om mensen met zakken te concluderen die ze anders niet zien."

Ook actie in Vlaanderen
Meat the Victims is geen organisatie, bestaat uit mensen, maar een verzameling van individuen die komen waarvoor ze op zijn. Voor België drongen activisten ook al binnen in boerderijen in Austru, Barcelona en Canada. Vanuit het autoot dat een varken oeten

WAAROM IS DIT FILMPJE ZO GOED?

WAAROM IS DIT FILMPJE ZO GOED?

Om wat er NIET in voorkomt

WAAROM IS DIT FILMPJE ZO GOED?

Om wat er NIET in voorkomt

Ontkenning

Schuld

Beschuldigingen

Technisch jargon

Negatieve emoties

...

WAAROM IS DIT FILMPJE ZO GOED?

Om wat er WEL in voorkomt

WAAROM IS DIT FILMPJE ZO GOED?

Om wat er WEL in voorkomt

Reden van huidige landbouwcontext
 Erkenning van problemen
 Opnemen van medeverantwoordelijkheid
 Zoeken naar oplossingen
 Positieve emoties
 Trots, familie, verbondenheid
 Van held tot boosdoener tot problemsolver
 Herkenbaarheid
 Taalgebruik
 ...

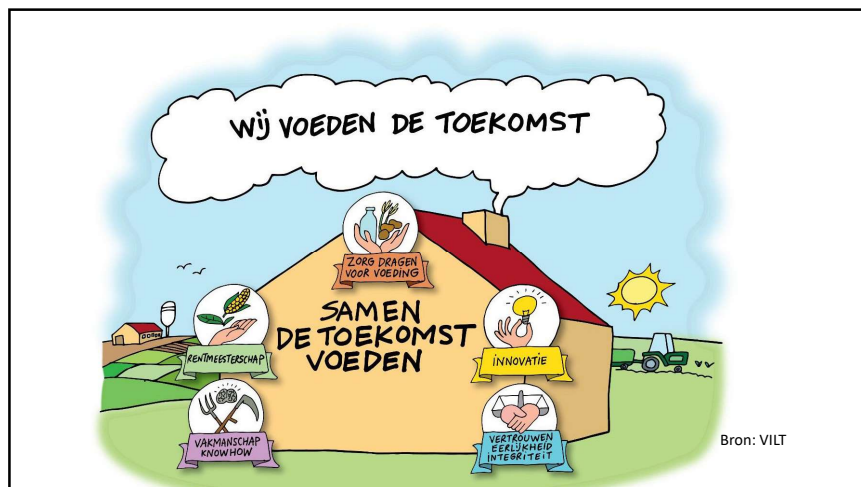
MAAR BOEREN GEVEN ER ELKAAR
 OOK DUCHTIG VAN LANGS

The screenshot shows a YouTube video player interface. At the top, there is a search bar and a red 'ABONNEREN BK' button. The video title is 'Rabobank' and it was published on 13 mrt. 2019. The video description reads: 'De weg naar een duurzame voedselproductie en -consumptie zetten we samen in; agrariërs, overheid, wetenschap, voedselverwerkers, bankiers én consumenten. Als we de handen ineen slaan, is geen uitdaging te groot. MEER WEEERGEVEN'. Below the video, there are 8 reactions and a 'SORTEREN OP' dropdown menu. A comment by Bernadette Roos, posted 3 weeks ago, says 'Wat een nep-boeren.' and has options to 'BEANTWOORDEN' and 'Antwoord bekijken'. Other comments are partially visible, including one from 'You 2 1 maand geleden' and one from 'Hans vd Mey 4 weken geleden'.

HET ANTWOORD IS SIMPEL:
BETER COMMUNICEREN

Wat specialisten zeggen

**openheid
&
transparantie**

Greenwash Awards Klimaxi

Flanders Food Consumeat

HONDERD DAGEN VLEES

Greenwash Awards Klimaxi

Flanders Food Consumeat

HONDERD DAGEN VLEES

Climaxi juicht het einde van Consumeat toe

Flanders Food zet project stop dat vlees eten weer hip wilde maken

Klimaatorganisatie Climaxi reikt elk jaar een Greenwash-Award uit aan personen, bedrijven of organisaties die zich bewust groener voordoen dan ze in werkelijkheid zijn. Tijdens het najaar liep er een poll op de website van Climaxi. Consumeat, een project van Flanders Food en de vleesindustrie, dat erop gericht was om vleesconsumptie beter te promoten, kwam met grote voorsprong als winnaar uit de bus met 76 procent van de stemmen. Het project werd inmiddels echter stopgezet, gezien er onvoldoende financiers werden gevonden. Zo is er geen winnaar meer voor de Greenwash Award, al juicht Climaxi de situatie toe.

Mede door het succes van campagnes als 'Donderdag Veggiedag' en 'Dagen zonder vlees', daalt de vleesconsumptie in ons land al jaren. Meer nog, nergens anders in Europa zien we zo een sterke daling als in ons land. Volgens cijfers van het Duitse onderzoeksbureau AMI (Agrarmarkt Informations-Gesellschaft) nam tussen 2012 en 2016 de vleesconsumptie per hoofd van de Belgische bevolking af met 16,7 procent. Daarom vond de vleesindustrie dat het tijd werd voor een tegenoffensief. Missie: de Vlaming overtuigen dat vlees eten best hip en trendy kan zijn. Maar hoe doe je dat?

IEDER ZIJN WAARHEID

Waar halen je kinderen
hun nieuws?

The screenshot shows the HLN news website interface. The main headline is "Campagne voeren op social media loont: Vlaams Belang Facebook-kampioen" with a sub-headline "Vlaams Belang absolute kampioen in Facebook-interacties". The article is dated 26 mei 2019. Below the article, there are social media sharing options for Facebook, Twitter, and YouTube, with a "2 REACTIES" button. To the right, there is a "NET BINNEN" section with several news items, including "President Trump hoopt op 'zeer substantieel handelsakkoord'", "Brusselse formatie: ontmoeting tussen PS en PVDA start in Klimax...", "Ze is wakker, spreekt en lacht": Milli (12) herstelt van...", and "Salvini verwacht eind juni duidelijkheid over lot Italiaanse regering". At the bottom, there are advertisements for "Vlaams Belang" and "Nieuwe laptop nodig? Bekijk de top 10."

Klassieke media als infobron boeren achteruit

900.000 KRANTEN PER DAG

1980: 1.250.000 kranten per dag = -30%

Bereik kranten (CIM 2018)

5.346.500 Belgen consumeren elke dag een **nieuwsmerk**

= 6 op de 10 Belgen ouder dan 12 jaar

-120.000 Belgen t.o.v. 2017

Bereik kranten (CIM 2018)

67% Vlamingen leest krant

39% Walen

Het Laatste Nieuws: 2.014.000 lezers (papier + online)

Het Nieuwsblad: 1.483.200

De Standaard: 671.700

Gazet van Antwerpen: 554.900

Het Belang van Limburg: 479.300

De Morgen: 275.000

De Tijd: 264.300

We Are Social - Digital Report 2019

94% Belgische bevolking gebruikt **internet**

Gemiddeld **1u43 online**

Wereldwijde gemiddelde: 3u14

Thailand: 5u13

We Are Social - Digital Report 2019

65% van alle Belgen gebruikt **sociale media**
(op pc – tablet – smartphone)

Gemiddeld **1u31 per dag op sociale media**
Wereldwijde gemiddelde: 2u16

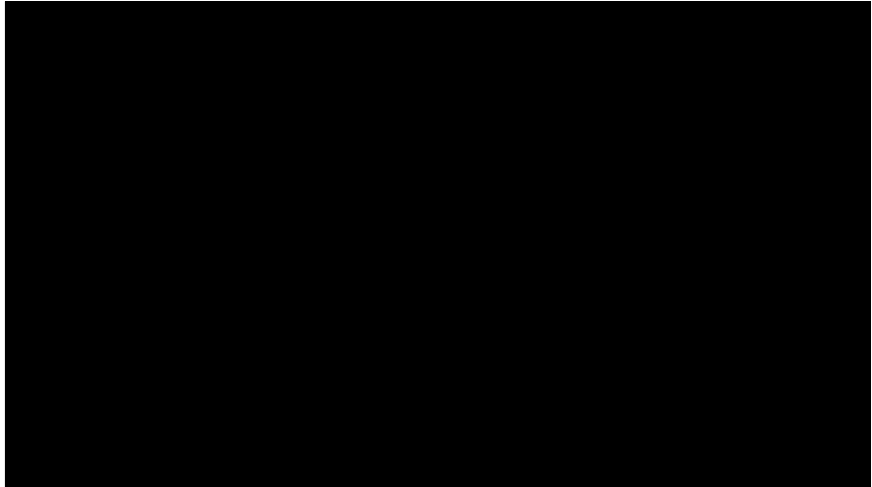
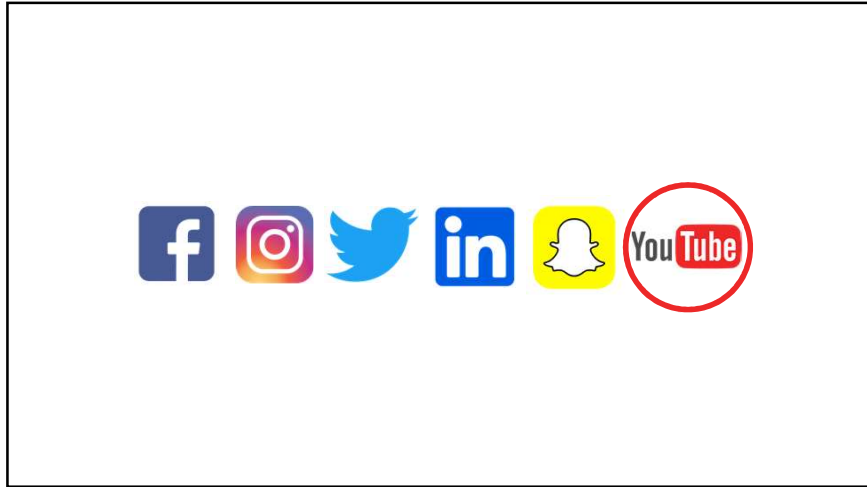
Facebook: 65%

LinkedIn: 39%

Instagram: 36%

Snapchat: 30%

Twitter: 11%

A screenshot of the YouTube channel page for Peterson Farm Bros. The banner features a field of sunflowers and a tractor, with the text "Peterson FARM BROS" and "FAITH. FAMILY. FARMING." Below the banner, the channel name "Peterson Farm Bros" is displayed with 181,957 subscribers and a red "ABONNEREN 181K" button. The navigation menu includes HOME, VIDEO'S, AFSPEELLIJSTEN, COMMUNITY, KANALEN, and OVER. The "Uploads" section shows five video thumbnails with titles and durations: "Farmer Style (Gangnam Style Parody)" (3:48), "I'm Farming and I Grow It (Sexy and I Know It Parody)" (3:32), "Chore (Roar Parody)" (5:09), "Farmers Feed the World (Watch Me, Hit the Quan, Up...)" (4:19), and "A Fresh Breath of Farm Air (Fresh Prince Parody)" (2:36).

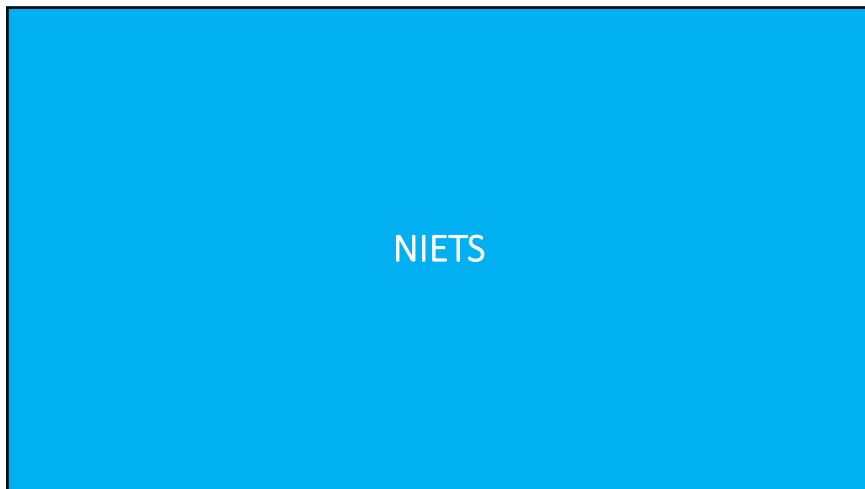
LATEN WE GEWOON BEGINNEN
BIJ ONSZELF...

... EN BIJ VOETBAL

WAT HEBBEN LANDBOUW EN VOETBAL GEMEEN?

NIETS

"De aanval is de beste verdediging"

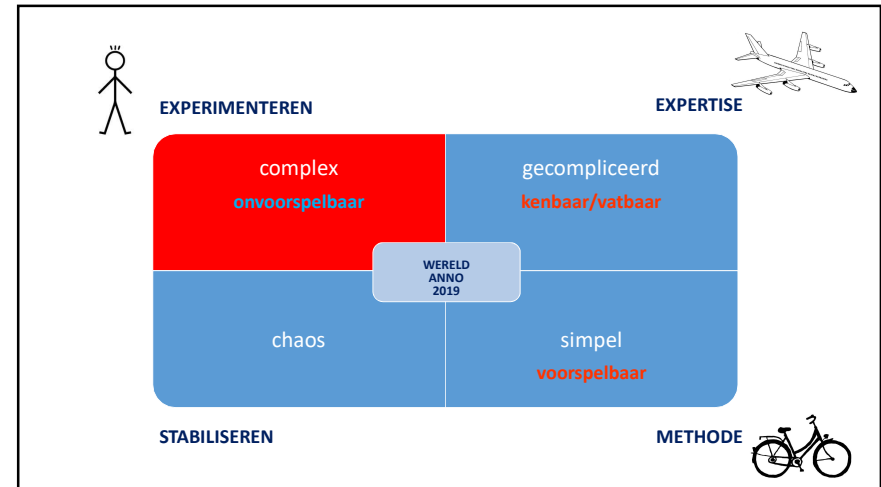
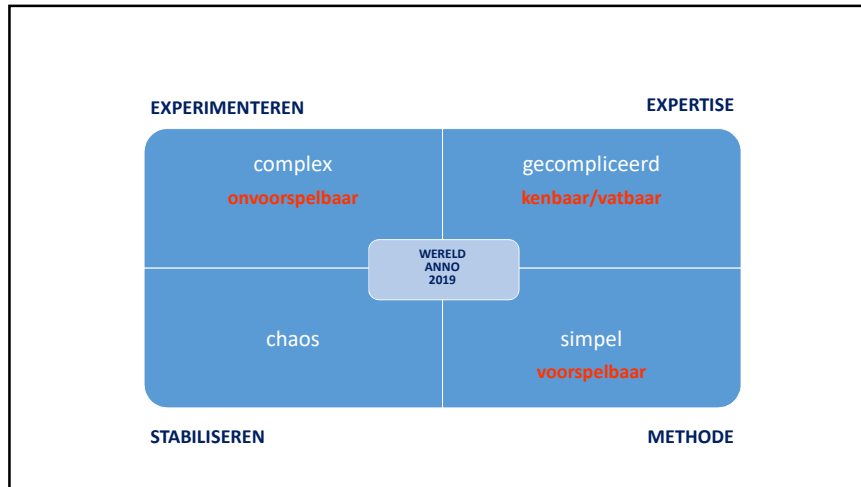

“De aanval is de beste verdediging”

GEEN VELDSLAG...
MAAR WE GEVEN JE WEL
MUNITIE

DE REALITEIT IS COMPLEX

HET ANTWOORD OP
COMPLEXITEIT IS SIMPEL:
WE WETEN HET NIET

HET ANTWOORD OP
COMPLEXITEIT IS SIMPEL:
WE WETEN HET NIET
DAAROM MOETEN WE
EXPERIMENTEREN

SAMEN KUNNEN WE !

WELKE IMPACT WILLEN WIJ
& KUNNEN WIJ HEBBEN?

IMPACT

Welke **wezenlijke verandering** zien we graag gebeuren door ons toedoen?

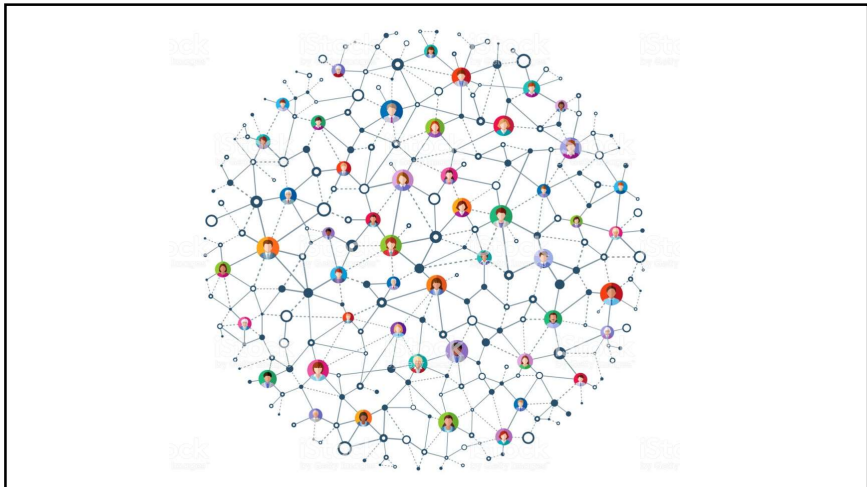
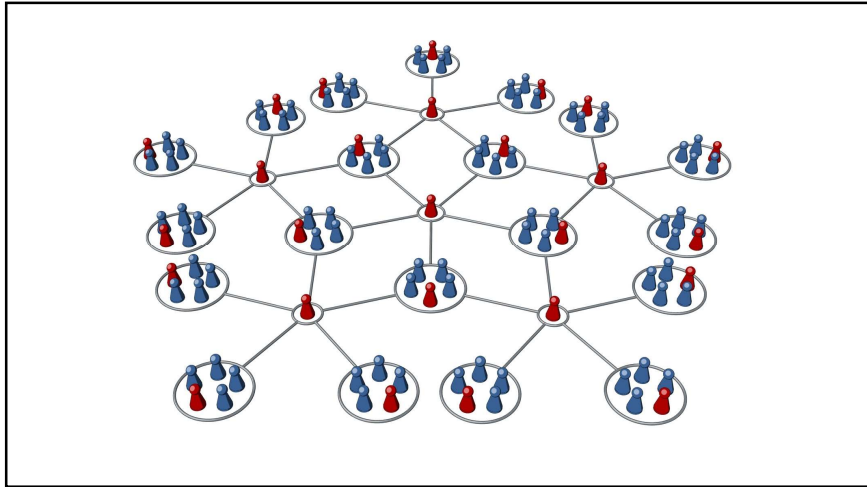
Wat is de wezenlijke verandering op langere termijn?

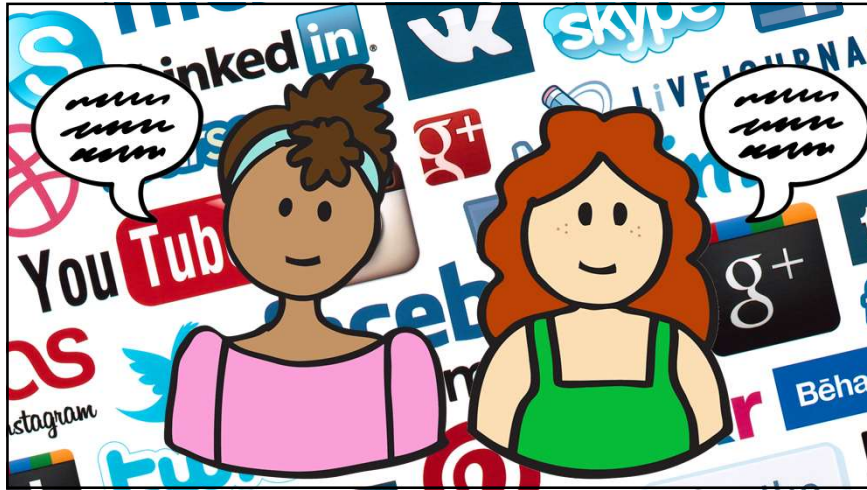
Op wie heeft onze aanpak welke impact?

**Welke
verandering
willen we?**

verandering in **beleving**?
verandering in **perceptie**?
verandering in **gedrag of praktijken**?
verandering in **cultuur**?
verandering in **structuur** of **spelregels**?

ELKE BOER & BOERIN
KAN IMPACT HEBBEN

KUNNEN WE HET GEDRAG
VERANDEREN?

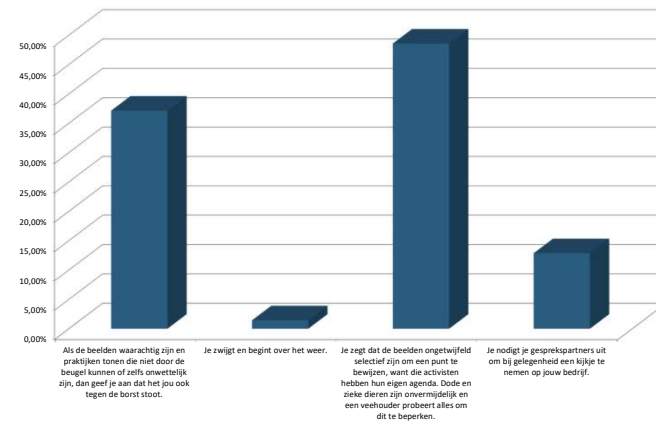
IMPACT OP BELEVING & PERCEPTIE

QUIZ

1. Bij de bakker word je aangesproken op de undercoverbeelden die Animal Rights op een veebedrijf filmde. Hoe reageer je?

Bij de bakker word je aangesproken op de undercoverbeelden die Animal Rights op een veebedrijf filmde. Hoe reageer je?

- A. Als de beelden waarachtig zijn en praktijken tonen die niet door de beugel kunnen of zelfs onwettelijk zijn, dan geef je aan dat het jou ook tegen de borst stoot.
- B. Je zwijgt en begint over het weer.
- C. Je zegt dat de beelden ongetwijfeld selectief zijn om een punt te bewijzen, want die activisten hebben hun eigen agenda. Dode en zieke dieren zijn onvermijdelijk en een veehouder probeert alles om dit te beperken.
- D. Je nodigt je gesprekspartners uit om bij gelegenheid een kijkje te nemen op jouw bedrijf.

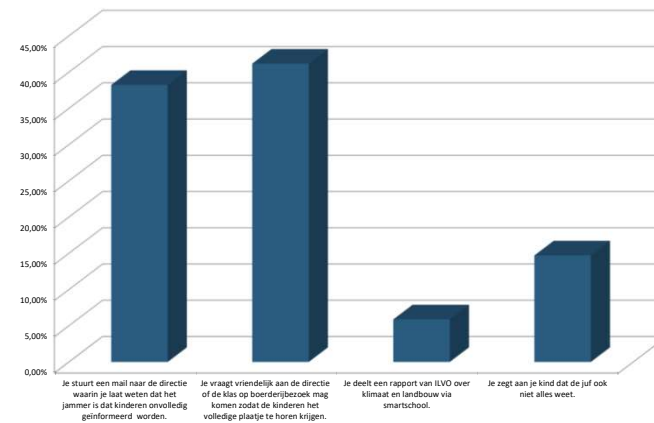

Wat gebeurt er bij de ander en bij jezelf bij de verschillende scenario's?

2. Jouw kind komt thuis van school en kreeg daar van het EVA (Ethisch Vegetarisch Alternatief) te horen dat geen vlees eten goed is voor het klimaat. Wat doe je?

Jouw kind komt thuis van school en kreeg daar van het EVA (Ethisch Vegetarisch Alternatief) te horen dat geen vlees eten goed is voor het klimaat. Wat doe je?

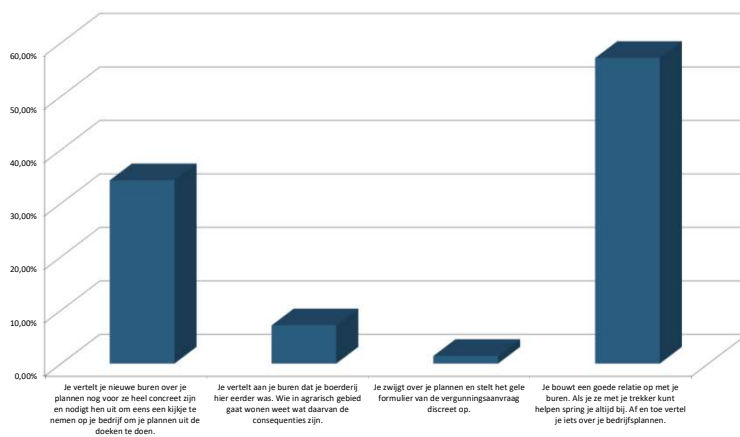
- A. Je stuurt een mail naar de directie waarin je laat weten dat het jammer is dat kinderen onvolledig geïnformeerd worden.
- B. Je vraagt vriendelijk aan de directie of de klas op boerderijbezoek mag komen zodat de kinderen het volledige plaatje te horen krijgen.
- C. Je deelt een rapport van ILVO over klimaat en landbouw via smartschool.
- D. Je zegt aan je kind dat de juf ook niet alles weet.

3. Je hebt het plan opgevat om een nieuwe veestal te bouwen. Recent zijn er nieuwe burenen komen wonen in het huis dat het dichtst bij je bedrijf ligt. Wat doe je?

Je hebt het plan opgevat om een nieuwe veestal te bouwen. Recent zijn er nieuwe burenen komen wonen in het huis dat het dichtst bij je bedrijf ligt. Wat doe je?

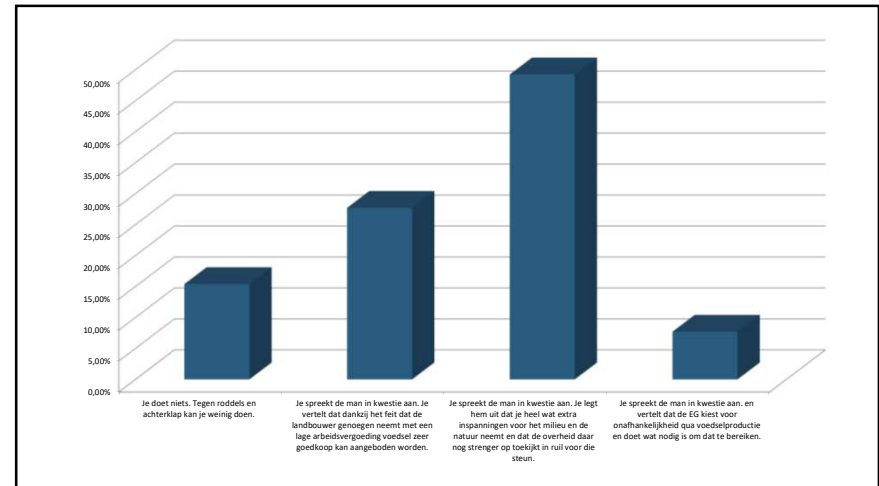
- A. Je vertelt je nieuwe burenen over je plannen nog voor ze heel concreet zijn en nodigt hen uit om eens een kijkje te nemen op je bedrijf om je plannen uit de doeken te doen.
- B. Je vertelt aan je burenen dat je boerderij hier eerder was. Wie in agrarisch gebied gaat wonen weet wat daarvan de consequenties zijn.
- C. Je zwijgt over je plannen en stelt het gele formulier van de vergunningsaanvraag discreet op.
- D. Je bouwt een goede relatie op met je burenen. Als je ze met je trekker kunt helpen spring je altijd bij. Af en toe vertel je iets over je bedrijfsplannen.

4. Iemand in je buurt heeft de website met landbouwsubsidies ontdekt (BELPA). Het komt je ter ore dat hij aan alle burenen rondbazuint hoeveel subsidies jij als landbouwer ontvangt en dat het zo wel gemakkelijk is om boer te zijn. Wat doe je?

Iemand in je buurt heeft de website met landbouwsubsidies ontdekt (BELPA). Het komt je ter ore dat hij aan alle burens rondvraagt hoeveel subsidies jij als landbouwer ontvangt en dat het zo wel gemakkelijk is om boer te zijn. Wat doe je?

- Je doet niets. Tegen roddels en achterklap kan je weinig doen.
- Je spreekt de man in kwestie aan. Je vertelt dat dankzij het feit dat de landbouwer genoeg neemt met een lage arbeidsvergoeding voedsel zeer goedkoop kan aangeboden worden.
- Je spreekt de man in kwestie aan. Je legt hem uit dat je heel wat extra inspanningen voor het milieu en de natuur neemt en dat de overheid daar nog strenger op toekijkt in ruil voor die steun.
- Je spreekt de man in kwestie aan, en vertelt dat de EG kiest voor onafhankelijkheid qua voedselproductie en doet wat nodig is om dat te bereiken.

EN DAN NU...
CONCRETE TIPS

TIP 1

DE MENS HEEFT EEN RATIO,
MAAR HANDELT NIET (ALTIJD)
RATIONEEL

IK BEN WEL RATIONEEL

Ik denk rationeel

Ik handel rationeel

Ik koop rationeel

Helaas...

Argumenten zijn zelden de beste manier om iemand te overtuigen

De mens is nu eenmaal meer buik dan hoofd

Jonathan Haidt

*1963 - Amerikaanse sociaal psycholoog en hoogleraar ethisch leiderschap aan de Stern School of Business van de New York University

Studiegebieden: psychologie van moraliteit en morele emoties

Jonathan Haidt

“Onze **onderbuik** beslist, waarna onze ratio haar stinkende best doet om deze beslissing van de onderbuik zo goed mogelijk te verdedigen.”

Jonathan Haidt

“We hebben een **voorkeur voor die feiten die onze overtuiging bevestigen**, maar feiten die de andere richting uitwijzen zullen we zonder enig probleem negeren.”

Jonathan Haidt

“Feiten gebruiken we meestal zoals een zatlap een lantaarnpaal gebruikt:
niet als verlichting maar enkel als ondersteuning.”

ALS JE ZELF DE COMMUNICATIE START,
GEBRUIK POSITIEVE VERHALEN
GEEN TECHNISCH JARGON

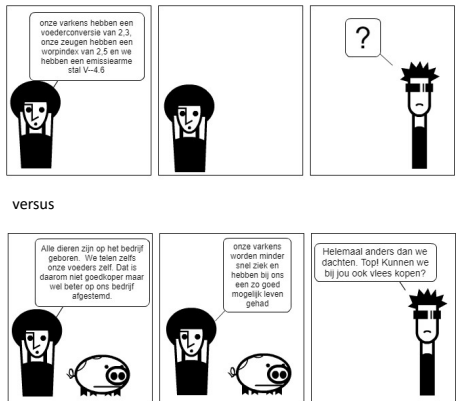

Historiek

René, de schoongrootvader van onze brouwer Koenraad, ging regelmatig een boompje kaarten bij zijn broer Omer. 'Om te kaarten moet je met vier zijn' hoor ik je al zeggen, en net daarom waren hun vrouwen -toevallig ook twee zussen- steeds van de partij.

Sinds jaar en dag drinkt Omer tijdens het kaarten zijn bekende naamblair en werd René onder licht ludieke dwang verplicht om ditzelfde bier te drinken. Toen Koenraad besliste om samen met schoonvader Patrick een eigen artisaanbier te ontwikkelen, wou hij René het plezier gunnen ook een naamblair te hebben, en zo geschiedde.

René werd geboren en de broers konden vanaf dan elk hun eigen bier drinken tijdens het kaartspel.

onze varkens hebben een voederconversie van 2,3, onze zeugen hebben een worgindex van 2,5 en we hebben een emissiearme stal V-4.6

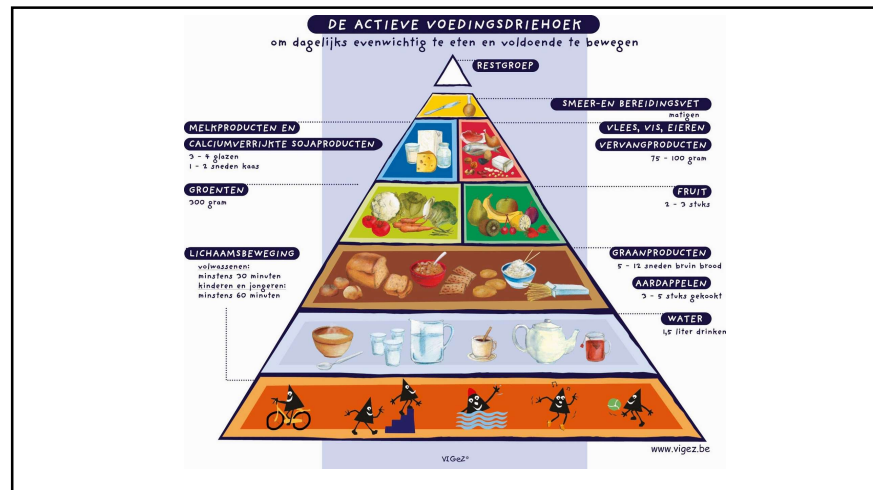
versus

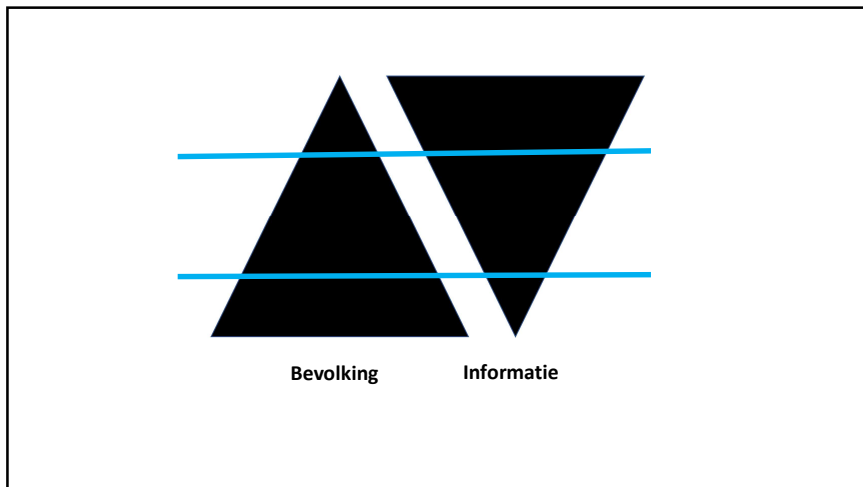
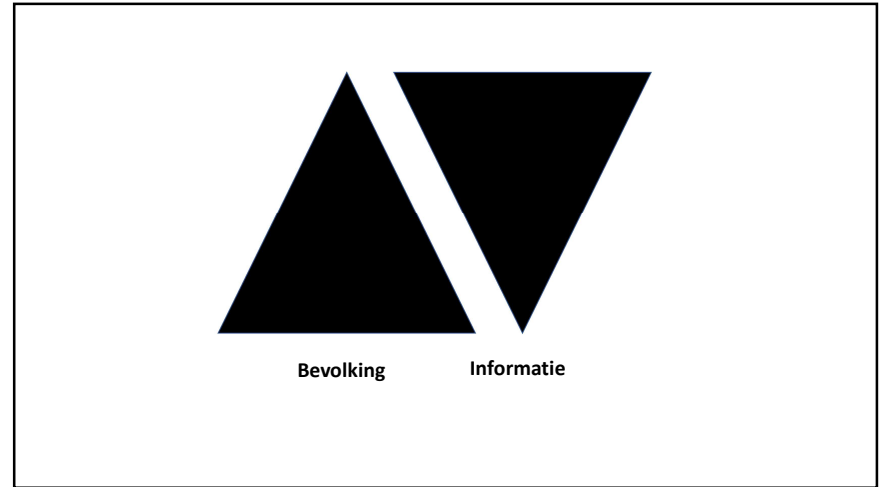
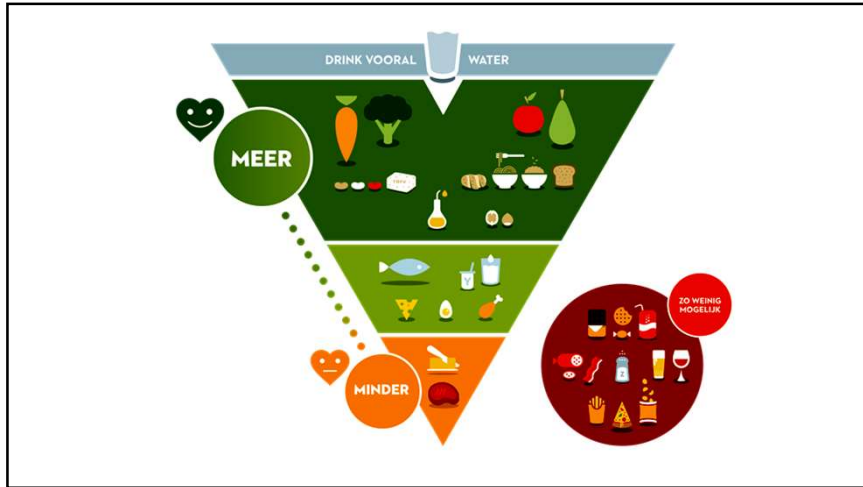
Alle dieren zijn op het bedrijf geboren. Via leen-zouts onze voeders zelf. Dat is daarom niet goedkoper maar wel beter op ons bedrijf afgestemd.

onze varkens worden minder snel ziek en hebben bij ons een zo goed mogelijk leven gehad.

Helemaal anders dan we dachten. Top! Kunnen we bij jou ook vlees kopen?

**WE WETEN HET WEL
MAAR WE HANDELEN ER NIET NAAR**

ALS JE REAGEERT OP IEMAND ANDERS
ANALYSEER EERST ZIJN BOODSCHAP

Onderscheid meningen van feiten
 Weet wanneer het over ethische zaken gaat
 Weet wanneer communicatie zinloos is

FEITEN ZIJN TE CONTROLEREN EN KUNNEN
 VERKEERD ZIJN

MENINGEN KUNNEN VERSCHILLEN
 MENINGEN ZIJN NIET VERKEERD
 MENINGEN ZIJN SOMS ALS FEIT VERMOMD

Meningen versus feiten

Een feit is controleerbaar

“(gangbare) Vleeskippen zijn (nu) op 6 weken slachtrijp”

- Je kan ze wel verfijnen / duiden /verbeteren als ze niet kloppen

“Biokip is lekkerder”

- Alleen controleerbaar d.m.v. goed opgezette blind proeven testen (en die zijn complex en schaars)

“(gezond levende) Vegetariërs leven langer (dan ongezond levende omnivoren)”

Meningen versus feiten

Een mening is een standpunt

Tegenovergestelde meningen kunnen even valabel zijn:

“Ik vind kip lekker”

“Ik vind biokip lekkerder”

“Ik vind vlees eten zelig”

Meningen versus feiten

Ga niet in discussie over feiten als je zelf niet zeker weet of ze verkeerd zijn

Je kan wel altijd (vriendelijk) naar de bron vragen

Feiten waarin gegeneraliseerd wordt zijn echter zelden juist

“Alle boeren...”

“Geen enkele boer...”

“Alle vegetariërs...”

Meningen versus feiten

Anekdoten /individuele gevallen zijn niet geschikt om iets te bewijzen of te weerleggen

...al zijn anekdoten natuurlijk wel interessant, als positieve verhalen, maar niet als bewijs

“mijn grootvader heeft altijd gerookt en is 105 geworden”

Meningen versus feiten

Ga niet in discussie over meningen, geef wel aan dat je een andere mening hebt

Herformuleer eventueel een als feit vermomde mening

“Vlees uit de supermarkt is niet goed van smaak”

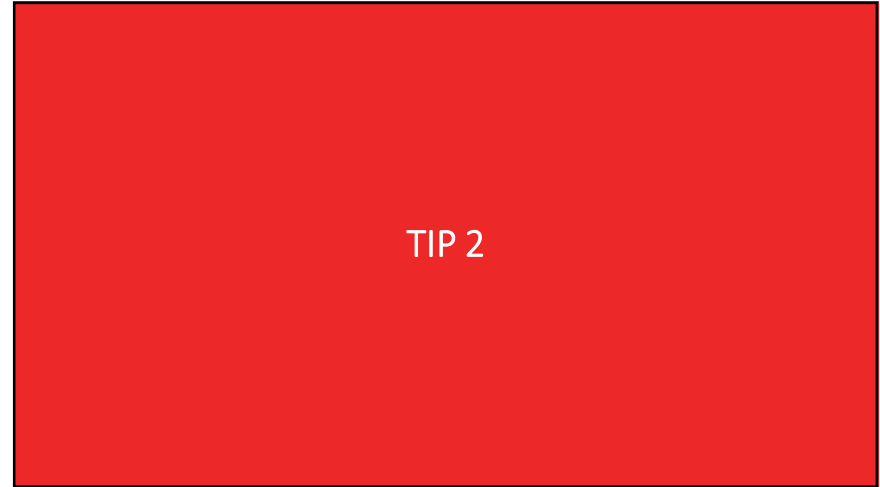
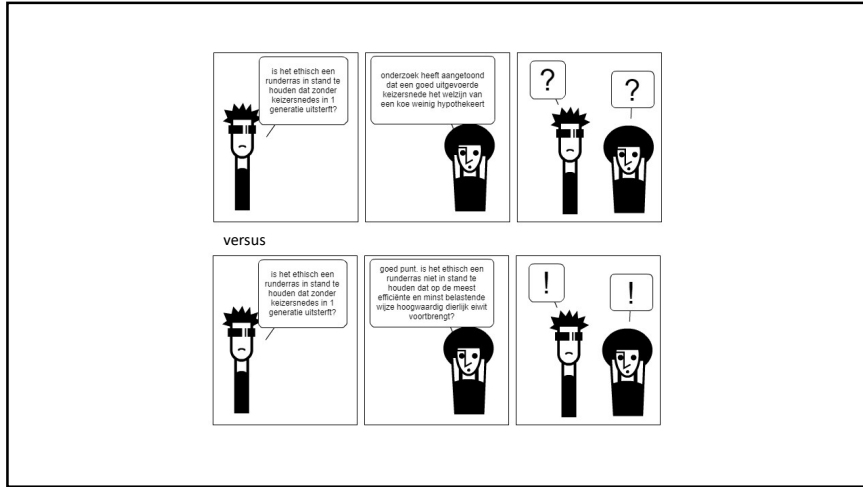
“Ik kan aannemen dat jij persoonlijk vlees uit de supermarkt niet goed van smaak vindt, maar onze ervaring/de ervaring van onze klanten is anders”

maar ook dit is een mening natuurlijk, geen feitelijk argument

Ethiek versus dierenwelzijn

- Ethiek = FILOSOFIE = VRAGEN STELLEN ZONDER PERSE EEN ANTWOORD TE HEBBEN
 - bv. Mag je ingrepen doen aan een dier als het daardoor minder lijdt in de omgeving waarin wij ze huisvesten?
- Dierenwelzijn:
 - bv. In welke mate is het welzijn van een dier geschaad door onthoornen?

ALS DE ANDER OVER ETHIEK PRAAT, REAGEER DAN NIET MET FEITEN MAAR MET VRAGEN

MENINGEN/OVERTUIGINGEN VAL JE NIET AAN

Communiceren is psychologie: wanneer je iemands mening aanvalt, zal hij/zij deze mening nog meer zal koesteren.

Kritiek ervaren we als een aanval op onszelf. Onze onderbuik gaat in verdedigingsmodus en alle middelen zijn goed om onze standpunten te beschermen.

MENINGEN/OVERTUIGINGEN VAL JE NIET AAN

Als we willen dat mensen zich openstellen voor tegenargumenten, moeten we eerst hun onderbuik geruistellen.

Wapper dus eerst met de witte vlag: "Vrees niet, ik kom in vrede."

- focus op gemeenschappelijke punten
- focus op de goede zaken
- wees beleefd
- toon begrip
- ga niet voor gelijk halen
- laat het gesprek niet stoppen (tenzij...)
- het is geen veldslag... en **soms is niet communiceren de beste oplossing**

MENINGEN/OVERTUIGINGEN VAL JE NIET AAN

Discussieer gerust...

maar doorspek het gesprek niet met beledigingen en sneren naar je tegenpartij

"Ik begrijp je standpunt. Ik kan zien wat je zegt..."

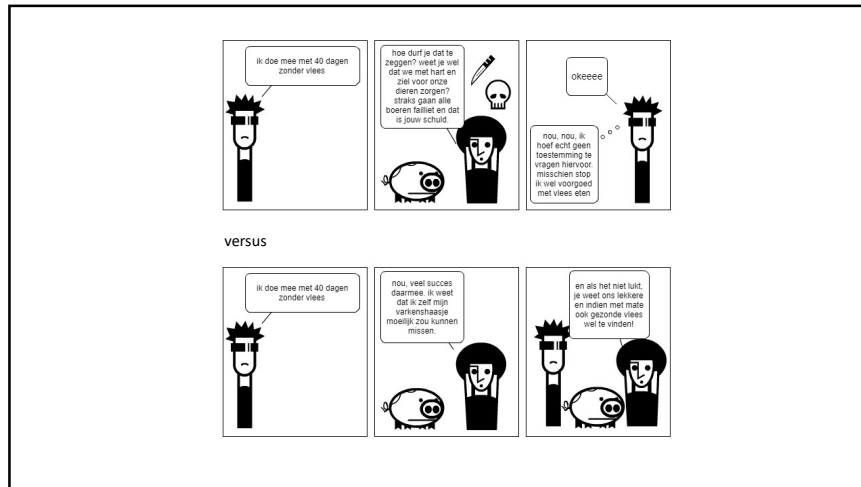
Claim zelf geen zekerheid en herformuleer je stelling als vraag:

"Zou het niet kunnen dat...?"

Verwijt de ander niet dat hij/zij niet 100% consequent is, dat zijn wij zelf ook niet

Verwacht niet dat de ander zich verantwoordt voor een **mening of een persoonlijke keuze**

Willen we zelf aan anderen verantwoording afleggen over welke wagen we mooi vinden of met welke wagen we rijden?

Gebruik zo weinig mogelijk doddoeners
(tenzij het de bedoeling is om de communicatie te stoppen)

“Met statistiek kan je alles bewijzen”
 “Hebben ze niets beters te doen?”
 “Het zou eens oorlog moeten worden”
 “Ze zeggen zoveel!”
 “Het is altijd al zo geweest”

**REAGEER OP WAT IEMAND ZEGT,
NIET OP WAT HIJ DOET OF IS**

Het is niet omdat iemand andere belangen heeft / een ander dialect praat / aan korte keten doet / niet afkomstig is uit de landbouw / dat zijn/haar beweringen niet kloppen

Ook omgekeerd is het een valkuil

**REAGEER OP WAT IEMAND ZEGT,
NIET OP WAT HIJ DOET OF IS**

Relativeer een enkele mening,
je kan niet iedereen voor je (product) winnen

Ca 7% vegetariërs (incl. veganisten) in België in 2018 volgens EVA

D.w.z. 93% consumenten vlees en > 93% consumenten dierlijke producten. En volgens recente cijfers (2019) in opdracht van GAIA zelfs meer dan 97%.

Geef anderen niet de schuld van zaken waar je mee worstelt

“de consument kiest toch altijd het goedkoopste vlees”

De consument kiest (vaak) het goedkoopste vlees als hij/zij over geen of weinig andere (rationele of emotionele) criteria beschikt om een keuze te maken

Test: maak een keuze uit onderstaande producten

A 100 euro

B 111 euro

C 89 euro

TIP 3

HERHAAL, HERHAAL, HERHAAL...

GOOD TIMES

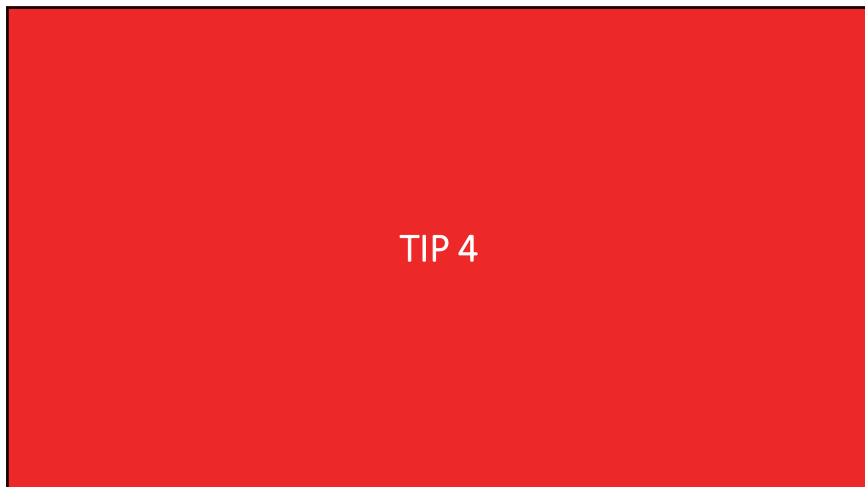

Herhaling werkt

Iedereen kent Coca-Cola...
...maar het blijft reclame maken

in geprinte media, op tv, op sociale media, op reclamepanelen, op de winkelvloer, op festival, op sportwedstrijden...

Uitgave: \$4 miljard – omzet \$32 miljard – winst \$1,3 miljard

TIP 4

MONKEY SEE, MONKEY DO

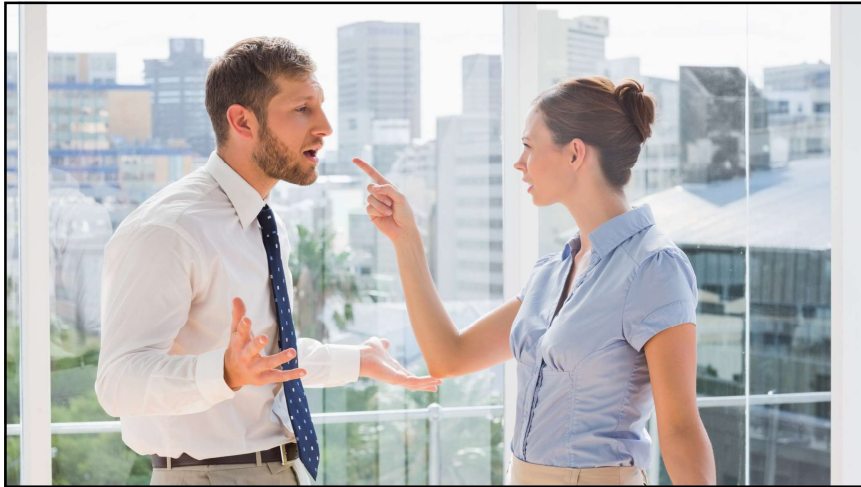
Monkey see, monkey do

Nadoen van **voorbeeldgedrag** is een basale **vorm van leren** bij zowel dier als mens

Mensen **imiteren** andere mensen.
Net zoals apen andere apen imiteren:
alle apen apen apen na

HOE MEER WE MET Z'N ALLEN HETZELFDE
ZEGGEN, HOE MEER IMPACT

TIP 5

LET OP UW WOORDEN

Zeg liever niet...

maar wel

pesticiden/bestrijdingsmiddelen	gewasbeschermingsmiddelen
mestvarkens, mestvee, mestkuikens	vleesvarkens, vleesvee, braadkippen
bioindustrie	gangbare landbouw
intensieve veehouderij	gangbare varkenshouderij en pluimveehouderij
batterijen	kooien
kooien	parken (konijnen)
chemische castratie	immunovaccinatie
vee-industrie	veehouderij
sterfte	uitval
afmaken	euthanaseren

Wees positief maar suggereer ook geen idylle

Eggucation: Understanding What "Cage Free" & Other Egg Labels Really Mean

En wat met woorden die **anderen** gebruiken?

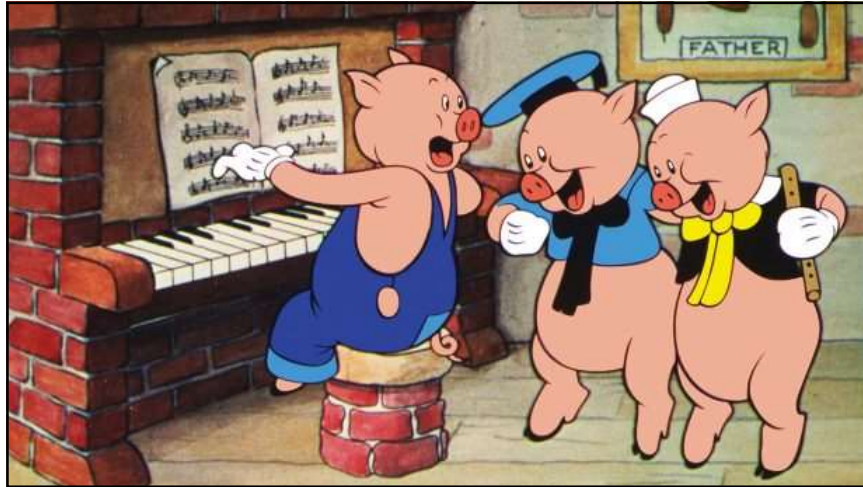
horrorschuren
megastallen
plofkip
hormonenmaffia/vleesmaffia
sjoemelvlees
voedselschandalen
landbouwgif

Of woorden die wij **zelf** wel soms bezigen

Dierenactivisten voor dierenbeschermers
klimaathysterie
die groene
milieugasten
plantenfretters

TIP 6

LET OP UW WOORDEN
(the sequel)

STEF AERTS – ethicus

Opleidingshoofd Agro- en biotechnologie Odisee Sint-Niklaas

De Morgen – 13 september 2017 nav problemen in slachthuizen

“Reacties als “alles gebeurt volgens de regels van de kunst”, of “ze hebben ons geflikt” zijn hemelstergend. In ieder systeem zijn problemen mogelijk, ook en vooral als er mensen bij betrokken zijn. Dat ontkennen is zinloos, en totaal ongeloofwaardig.”

STEF AERTS – ethicus

Opleidingshoofd Agro- en biotechnologie Odisee Sint-Niklaas

“Meer transparantie is nodig. Transparantie helpt tegen mistoestanden, maar ook tegen de struisvogelhouding van de consument. Veel mensen vermijden al te graag de suggestie dat hun sappig stukje vlees ooit een dier was.”

12 TIPS - STEF AERTS – ethicus

Opleidingshoofd Agro- en biotechnologie Odisee Sint-Niklaas

- Zeg wat je doet en waarom
- Zeg wat je doet en doe wat je zegt
- Wees voor, niet tegen
- Een vraag is geen aanval
- Stel vervelende vragen. Ook aan jezelf.
- Argumenteer voor iets, niet tegen iets

12 TIPS - STEF AERTS – ethicus

Opleidingshoofd Agro- en biotechnologie Odisee Sint-Niklaas

- Niets doen/zeggen is geen optie (nvdr: behalve in sommige situaties/ pick your battle)
- Begrijp dat “zij” het niet begrijpen
- Wij zijn ook “zij” voor consumenten
- Vermijd wij-zij-denken
- Zorg dat je jezelf begrijpt. Begrijp jezelf vooraleer je begrip vraagt
- Sommige vragen zijn vervelend omdat je er geen antwoord op hebt

OM TE EINDIGEN

**WAT HEBBEN WE
GELEERD VANDAAG?**

Ten eerste

Onze communicatie moet anders:
verdedigen → inleven

Ten tweede

Allemaal tuupe

Ten derde

Impact

**Wanneer we allemaal
samen positief en
weldoordacht
communiceren
hebben we impact**

U zag een co-productie van
Field Communication, ILVO, VILT en
departement Landbouw en Visserij